

**LIGJI NR. 04/L-218
PËR PARANDALIMIN DHE LUFTIMIN E TRAFIKIMIT ME NJERËZ DHE MBROJTJEN E
VIKTIMAVE TË TRAFIKIMIT**

Kuvendi i Republikës së Kosovës,

Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton

**LIGJ PËR PARANDALIMIN DHE LUFTIMIN E TRAFIKIMIT ME NJERËZ DHE MBROJTJEN E
VIKTIMAVE TË TRAFIKIMIT**

**KREU I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

Neni 1

Qëllimi

1. Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i dispozitave juridike përmes të cilave, autoriteteve kompetente vendore iu jepen të drejta, obligime dhe përgjegjësi, për:

1.1. parandalimin dhe luftimin trafikimit me njerëz në të gjitha format e tij;

1.2. mbrojtjen e viktimave të trafikuar, përfshirë sigurimin e të drejtave, si ndihmë juridike, ndihmë mjekësore, mbështetje psiko- sociale, sigurimi i kompensimit dhe të drejtave të tjera, për të gjithë personat që supozohen të jenë ose që identifikohen si të trafikuar, pavarësisht gjinisë, moshës, gjendjes martesore, gjuhës, paafësisë fizike apo mendore, orientimit seksual, kombit, mendimit apo bindjes politike, religjionit apo besimit, përkatësisë etnike apo sociale racës, pronës, lindjes ose statuseve tjera, përmes një qasje te bazuar në të drejtat e njeriut, në përputhje të plotë me instrumentet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut dhe standardeve.

1.3. bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar me qëllim të parandalimit dhe luftimit të trafikimit me njerëz, dhe sigurimit të ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikuar.

1.4. Asgjë në këtë ligj nuk do të cenoj të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e autoriteteve dhe të individëve sipas të drejtës ndërkombëtare, duke përfshirë të drejtën ndërkombëtare humanitare dhe të drejtat ndërkombëtare të njeriut dhe, në veçanti, Konventën e vitit 1951 dhe Protokollit të vitit 1967 lidhur me Statusin e Refugjatëve, parimin e mos dëbimit (non-refoulement) dhe të drejtën për të kërkuar azil të përfshira aty.

Neni 2

Fushëveprimi

Dispozitat e këtij ligji duhet të zbatohen për të gjitha format e trafikimit me njerëz, qoftë kombëtar, ose trans-nacional dhe pavarësisht se a lidhet a jo me krimin e organizuar, duke përfshirë veprat e kryera për qëllime të shfrytëzimit të viktimave përdërisa ato përmbajnë elementet e trafikimit me njerëz.

Neni 3 Përkufizimet

1. Me qëllim të zbatimit të këtij ligji, shprehjet dhe shkurtesat e përdorura në këtë ligj, kanë kuptimin si në vijim:

1.1. **Trafikimi me njerëz** – rekrutimi, transportimi, transferimi, strehimi ose pranimi i personave, përfshirë shkëmbimin ose transferimin e kontrollit mbi këta persona, me anë të kanosjes ose të përdorimit të forcës apo me forma të tjera të shtrëngimit, rrëmbimit, mashtrimit, lajthimit, keqpërdorimit të pushtetit apo të keqpërdorimit të një pozite të ndjeshme ose me anë të dhënies ose marrjes së pagesave apo përfitimeve për të arritur pëlqimin e personit që ka kontroll mbi personin tjetër, me qëllim të shfrytëzimit.

1.2. **Fëmijë** - personi i cili nuk i ka mbushur tetëmbëdhjetë (18) vjet.

1.3. **Viktimë e ndjeshme** - fëmijë, person me aftësi të kufizuara fizike apo mendore, person me aftësi të zvogëluar, grua shtatzënë ose partner familjar, siç përcaktohet me Kodin Penal të Republikës së Kosovës;

1.4. **Punë e detyruar** - çfarëdo lloj pune apo shërbimi i kërkuar nga një individ nëpërmjet kërcënimit me një ndëshkim, për kryerjen e së cilës individi nuk ka shprehur dëshirën e tij;

1.5. **Adoptim i paligjshëm** - çdo institucion apo praktik ku një fëmijë dorëzohet nga njeri ose të dy prindërit e tij natyral ose nga kujdestari i tij të një person tjetër, qoftë për shpërblim apo jo, me qëllim të shfrytëzimit të fëmijës apo personit të ri ose të punës së tij.

1.6. **Martësë e detyruar** – një formë servile apo fiktive e martesës së personave përderisa ato përmbajnë elementet konstituive të trafikimit me njerëz, në pajtim me Kodin Penal të Kosovës. Kur një fëmijë është në pyetje, nuk do të merret parasysh asnjë pëlqim i fëmijës për ndonjërin nga veprimet e mësipërme;

1.7. **Viktimë e trafikimit** - çdo person që ka qenë subjekt i një veprimi apo praktike siç përcaktohet në paragrafin 1, nën paragrafi 1 të këtij neni .

1.8. **Shfrytëzim i viktimës** - përfshin, por nuk kufizohet në, shfrytëzimin e prostitucionit të tjerëve, pornografisë ose formave tjera të shfrytëzimit seksual, lëmshës, shërbimeve ose punës së detyruar, skllavërisë ose veprimeve të ngjashme me skllavërinë, robërisë ose heqjes së organeve apo qelizave.

1.9. **Autoritet** - çdo institucion shtetëror i përcaktuar në nenin 6 të këtij ligji

1.10. **Qeveria** – Qeveria e Republikës së Kosovës;

1.11. **OJQ** - Organizatat Joqeveritare si përcaktohet me Ligjin për Lirinë e Asocimit në Organizatat Joqeveritare;

1.12. **Periudhë e reflektimit** - periudhë që iu vihet në dispozicion viktimave apo dëshmitarëve të trafikimit për tu rimëkëmbur nga përvoja e përjetuar dhe për të marrë vendim nëse do të bashkëpunojnë apo jo me autoritetet kompetente.

1.13. **Mekanizmi kombëtar i referimit**- strukturë bashkëpunuese nëpërmjet së cilës institucionet shtetërore i përmbushin obligimet për t'i mbrojtur dhe promovuar të drejtat e viktimës së trafikimit me njerëz dhe koordinojnë përpjekjet e tyre në një partneritet strategjik me shoqërinë civile;

1.14. **Komisioni** - komision për pranimin, shqyrtimin dhe vendosjen e kërkesave për kompensim, të viktimave të trafikimit me njerëz.

1.15. **Personi juridik** – cilindo entitet që sipas ligjit të zbatueshëm ka personalitet juridik, përveç organeve shtetërore publike gjatë ushtrimit të autoritetit shtetëror, dhe organizatave publike ndërkombëtare;

1.16. **Autoriteti kombëtar** - autoritetin kombëtar siç përcaktohet me nenin 7 të këtij ligji;

1.17. **Viktimë e supozuar** - person që supozohet të jetë viktimë e trafikimit me njerëz, por që nuk është identifikuar formalisht nga autoritetet relevante, ose që ka refuzuar të identifikohet formalisht si e tillë. Një person i supozuar si i trafikuar gëzon të njëjtat të drejta dhe trajtim si edhe viktimat e identifikuar që nga fillimi i procesit identifikues.

2. Përkufizimet që gjenden në këtë nen, kanë për qëllim mes tjerash identifikimin e llojeve të abuzimit dhe nuk e penalizojnë sjelljen e përshkruar. Kodi Penal paraqet bazën ligjore për penalizimin e sjelljeve të ndaluara.

3. Shprehjet dhe shkurtesat e tjera të përdorura në këtë ligj kanë kuptimin e shprehjeve të përdorura në legjislacionin përkatës, që është në fuqi.

Neni 4

Parimet themelore për luftimin e trafikimit me njerëz

1. Luftimi i trafikimit me njerëz bëhet në bazë të këtyre parimeve:

1.1. respektimit të të drejtave dhe lirive të njeriut, në veçanti të viktimave të ndjeshme;

1.2. njohja e trafikimit me njerëz si vepër penale që prek të drejtat themelore të njeriut, dinjitetin, lirinë dhe integritetin e njerëzve;

1.3. pashmangshmërinë e ndëshkimit të trafikantëve me qenie njerëzore;

1.4. ligjshmërisë;

1.5. qasja e lirë në drejtësi, qasje në këshillim ligjor dhe në përfaqësim ligjor pa pagesë, përfshirë për qëllim të parashtrimit të kërkesës për kompensim;

1.6. Qasje në shërbimet dhe trajtimet mjekësore pa pagese për demet e shkaktuara nga abuzimi i/ose trafikimit.

1.7. ndihma dhe mbështetja për viktimën nuk kushtëzohen me gatishmërinë e viktimës për të bashkëpunuar për hetimin, ndjekjen apo gjykimin penal.

1.8. ofrimit të sigurisë dhe qasjes së drejtë- të paanshme për viktimat e trafikimit;

1.9. përdorimi gjithëpërfshirës të masave parandaluese: ligjore, socio-ekonomike dhe ndërkombëtare;

1.10. partneriteteve sociale, bashkëpunimit të autoriteteve, organizatat joqeveritare dhe përfaqësuesit tjerë të shoqërisë civile me organizatat ndërkombëtare;

1.11. proporcionalitetit ndërmjet respektimit të të drejtave themelore të viktimave të trafikimit me njerëz dhe kushteve të ndjekjes penale, në mënyrë që nuk shkel të drejtat e të pandehurit;

1.12. sigurohet që të gjitha aktivitetet kundër trafikimit me njerëz të kenë parasysh aspektin gjinor, promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e viktimave gra dhe vajza.

1.13. trajtimit të barabartë të gjitha formave dhe llojeve të trafikimit kombëtar dhe transnacional me njerëz, pavarësisht se a është apo jo i ndërlidhur me krimin e organizuar;

1.14. bashkëpunimin e autoriteteve vendore me institucionet e shteteve tjera dhe organizatat ndërkombëtare me qëllim të arritjes së objektivave të parandalimit dhe luftimit të trafikimit me njerëz;

1.15. zbatimi i dispozitave të këtij ligji, veçanërisht masave për mbrojtjen e të drejtave të viktimave të trafikuar, bëhet pa diskriminim mbi çfarëdo baze: gjinisë, racës, gjuhës, fesë, mendimit politik apo ndryshe, origjinës sociale apo nacionale, shtetësisë, asociimit, përkatësisë me një pakicë etnike etj.

Neni 5

Elementet e veprës penale të trafikimit me njerëz

1. Siç është përcaktuar në nenin 171 të Kodit Penal, elementet e trafikimit me njerëz përbëhen nga:

1.1. rekrutimi,

1.2. transportimi,

1.3. transferimi,

1.4. strehimi apo pranimi i personave, me anë të kanosjes dhe përdorimit të forcës apo formave tjera të shtrëngimit,

1.5. rrëmbimit,

1.6. mashtrimit,

1.7. lajthimit,

1.8. keqpërdorimit të pushtetit apo keqpërdorimit të pozitës së ndjeshme dhe

1.9. dhënia apo marrja e pagesave apo përfitimeve për të arritur pëlqimin e personit që ka kontroll mbi personin tjetër, për qëllim të shfrytëzimit.

2. Shtytja, dhënia e ndihmës ose tentativa për të kryer veprë penale nga ky ligj, është gjithashtu e dënueshme siç përcaktohet me Kodin Penal të Republikës së Kosovës.

3. Kur sjellja e cekur në paragrafin 1 të këtij neni përfshinë fëmijë, atëherë ajo është veprë e dënueshme e trafikimit me njerëz edhe nëse nuk është përdorur asnjëri nga mjetet e parapara në paragrafin 1 të këtij neni, siç përcaktohet me Kodin Penal të Republikës së Kosovës.

4. Pëlqimi i viktimës së trafikimit me njerëz për qëllime shfrytëzimi nuk merret parasysh kur cilado prej mjeteve të përcaktuara më lart në paragrafin 1 të këtij neni, është përdorur kundër viktimës së tillë, siç përcaktohet me Kodin Penal të Republikës së Kosovës.

KREU II

AUTORITETET PËR PARANDALIMIN DHE LUFTIMIN E TRAFIKIMIT ME NJERËZ DHE MBROJTJEN E VIKTIMAVE TË TRAFIKUARA

Neni 6 **Autoritetet**

1. Autoritetet kompetente për parandalimin dhe luftimin e trafikimit më njerëz, dhe ofrimin e ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikuar janë:

- 1.1. Ministria e Punëve të Brendshme;
- 1.2. Policia e Kosovës;
- 1.3. Këshilli Gjyqësor i Kosovës;
- 1.4. Këshilli Prokurorial i Kosovës;
- 1.5. Ministria e Drejtësisë;
- 1.6. Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë;
- 1.7. Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal;
- 1.8. Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit;
- 1.9. Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale;
- 1.10. Ministria e Shëndetësisë;
- 1.11. Ministria e Punëve të Jashtme;
- 1.12. Ministria e Financave;
- 1.13. Agjencia për Barazi Gjinore
- 1.14. Prokurori i Shtetit;
- 1.15. Gjykatat;
- 1.16. Zyra për Mbrojtje dhe Ndihmë Viktimave
- 1.17. Komunitat, dhe
- 1.18. Çdo ofrues i shërbimeve në kuadër të këtyre institucioneve, i cili në bazë të këtij ligji apo ndonjë ligj tjetër përkatës është i autorizuar që të merret me parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe sigurimin e ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikuar.

Neni 7

Autoriteti Kombëtar kundër Trafikimit me Njerëz

1. Autoriteti Kombëtar kundër trafikimit me njerëz (në tekstin e mëtejshëm autoriteti kombëtar), përbëhet nga autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji si dhe institucionet e tjera relevante nga fushëveprimet e ndryshme shtetërore, përfshirë edhe përfaqësuesit e ofruesve të shërbimeve vendore qeveritare dhe joqeveritare.
2. Autoriteti Kombëtar brenda Strategjisë Kombëtare dhe Planit të Veprimit Kundër Trafikimit me Njerëz, procedurave standarde të veprimit për viktimat e trafikimit, standardeve minimale të kujdesit për viktimat e trafikimit dhe të gjitha dokumenteve të tjera relevante përcakton detyrat dhe përgjegjësitë e secilit institucion në parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe mbrojtjen e viktimave, për të mundësuar luftimin efektiv dhe efikas të trafikimit me njerëz dhe ofrimin e ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikuar në Kosovë, siç është e definuar me mandatin legjislativ të secilit institucion.
3. Përfaqësuesit e organizatave joqeveritare dhe organizatave ndërkombëtare që i kanë përfaqësitë e tyre në Kosovë dhe që janë të përfshirë në aktivitete të luftimit të trafikimit me njerëz, dhe të cilët japin ndihmë dhe mbrojtje për viktimat e trafikimit me njerëz, mund të marrin pjesë nëpër takimet e Autoriteti Kombëtar, në cilësinë e këshillëdhënësve.
4. Çështjet organizative dhe koordinuese të Autoriteti Kombëtar sigurohen nga sekretariati për Monitorim dhe Evaluim të Strategjive Nacionale, që funksionon në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme.
5. Autoriteti Kombëtar i paraqet Qeverisë raport për aktivitetet e tij, në baza periodike, por jo më pak se një herë në vit, si dhe sipas kërkesës. Në çfarëdo kohe tjetër institucionet qendrore të shtetit mund të kërkojnë informata nga Autoriteti Kombëtar lidhur me respektimin e legjislacionit për parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe mbrojtjen e viktimave të trafikuar, si dhe në implementimin e Strategjisë Kombëtare dhe planit të veprimit kundër trafikimit me njerëz.
6. Qeveria nxjerr akt nënligjor për përbërjen formale, kompetencat, përgjegjësitë dhe mënyrën e funksionimit të Autoriteti Kombëtar.

Neni 8

Emërtimi dhe kompetencat e Koordinatorit Kombëtar kundër Trafikimit me Njerëz

1. Qeveria emëron një Koordinator Kombëtar Kundër Trafikimit me Njerëz (në tekstin e mëtejshëm Koordinator/i).
2. Koordinatorin kryeson Autoritetin Kombëtar. Koordinatorin bashkëpunon vazhdimisht me autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji, dhe me autoritetet e tjera të zbatimit të ligjit, më qëllim të parandalimit dhe luftimit të trafikimit me njerëz dhe mbrojtjes së viktimave të trafikuar.
3. Koordinatorin me mbështetjen e Sekretariatit për Monitorim dhe Evaluim të Strategjive Nacionale, që funksionon në kuadër të Ministrisë së Punëve të Brendshme zhvillon, koordinon dhe monitoron zbatimin e mekanizmit kombëtar të referimit për të siguruar identifikimin e duhur, referimin, ndihmën dhe mbrojtjen e viktimave të trafikimit me njerëz, përfshirë viktimat fëmijë, dhe për të siguruar se ata pranojnë ndihmën adekuate duke mbrojtur të drejtat e tyre njerëzore.
4. Qeveria siguron burime të mjaftueshme financiare dhe resurse të mjaftueshme njerëzore për Koordinatorin, Autoritetin Kombëtar dhe sekretarinë, për të kryer aktivitetet në vazhdim:
  - 4.1. koordinimin e zbatimit të këtij ligji, përfshirë hartimin e udhëzimeve, rregulloreve, e akteve nënligjore të tjera, për t'u miratuar nga Qeveria;

4.2. hartimin dhe zbatimin e vazhdueshëm të Strategjisë Nacionale dhe Planit të Veprimit, që përmban një pako gjithëpërfshirëse të masave për parandalim dhe luftimin e trafikimit me njerëz si dhe të koordinojë dhe të monitorojë implementimin e tij;

4.3. promovimin e hulumtimeve dhe caktimin e procedurave për të analizuar shkallën, natyrën dhe format e reja si të trafikimit vendor ashtu edhe atë ndërkufitar dhe identifikimin e praktikave më të mira për parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe ri-integrimin e viktimave të trafikuar, përfshirë mbledhjen dhe ofrimin e të dhënave për numrin e viktimave të ndara sipas gjinisë si dhe të dhëna të tjera të rëndësishme për të analizuar shkallën, natyrën dhe formën e trafikimit.

4.4. lehtësimin e bashkëpunimit mes autoriteteve dhe akterëve të ndryshëm qeveritar dhe mes akterëve qeveritar dhe joqeveritar, përfshirë inspektorët e punës, Odës Ekonomike të Kosovës dhe palëve të tjera relevante të tregut të punës;

4.5. lehtësimin e bashkëpunimit mes vendeve të origjinës, transitit dhe destinimit;

4.6. veprimin si pikë qendrore për institucionet kombëtare dhe palëve të tjera shtetërore e jo-shtetërore dhe organeve ndërkombëtare për përpjekjet e Qeverisë kundër trafikimit me njerëz;

4.7. sigurimin që masat kundër trafikimit të jenë në harmoni me normat ekzistuese dhe standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut që parashihen me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe ligjet e tjera relevante.

5. Kordinatori Kombëtar do të veprojë si Raportuesi Kombëtar në mënyrë që të kryejnë vlerësime të trendeve të trafikimit me njerëz dhe të masë rezultatet e veprimeve antitrafikim, duke përfshirë mbledhjen e statistikave në bashkëpunim të ngushtë me organizatat relevante të shoqërisë civile, aktive në këtë fushë.

Neni 9

Parandalimi dhe luftimi i trafikimit me njerëz

1. Parandalimi, luftimi dhe mbrojtja e viktimave të trafikuar me njerëz bëhet nga të gjitha autoritetet përfshirë edhe përfaqësuesit e ofruesve të shërbimeve vendore qeveritare dhe joqeveritare duke u bazuar në legjislacionin përkatës në fuqi.

2. Autoritetet bëjnë identifikimin e viktimave të trafikimit me njerëz kur ka bazë të arsyeshme për të besuar se një person i caktuar është viktimë e trafikimit.

3. Autoritetet duhet të marrin masat e nevojshme, si edukimi dhe trajnimi, me qëllim të reduktimit të kërkesës që favorizon të gjitha format e shfrytëzimit lidhur me trafikimin me njerëz.

4. Autoritetet, në bashkëpunim me organizatat përkatëse dhe shoqërinë civile ndërmarrin veprimet e përshtatshme, përfshirë internetin, fushatat informuese dhe të sensibilizimit, programe shkencore dhe edukuese, me qëllim të sensibilizimit të opinionit për trafikimin me njerëz dhe reduktimit të rrezikut që personat e ndryshëm, veçanërisht fëmijët, dhe viktimat e ndjeshme të jenë viktima të trafikimit.

5. Autoritetet do të favorizojnë trajnimet e rregullta të zyrtarëve të cilët mund të jenë në kontakt me viktimat apo viktimat e mundshme të trafikimit, përfshirë zyrtarët e policisë, rojat kufitare, zyrtarët e imigrimit, prokurorët publikë, avokatët, anëtarët e gjyqësorit dhe zyrtarët e gjykatës, inspektorët e punës, personeli i kujdesit social, të fëmijëve dhe atij shëndetësor dhe stafi konsullor, por varësisht nga rrethanat vendore, mund të përfshijë edhe grupet tjera të zyrtarëve publikë, të cilët kanë gjasë që gjatë punës së tyre të hasin në viktima të trafikimit, me qëllim që të mundësohet identifikimi, referimi dhe trajtimi i dinjitetshëm i viktimave të trafikimit me njerëz.

6. Me qëllim të dekurajimit të kërkesës, dhe rritjes së efikasitetit të parandalimit dhe të luftimit të trafikimit të njerëzve, autoritetet do të ndërmarrin veprimet e nevojshme me qëllim që përdorimi i shërbimeve që janë objekt shfrytëzimi të konsiderohen shkelje penale siç përcaktohet me Kodin Penal të Republikës së Kosovës.

KREU III HETIMI DHE NDJEKJA PENALE

Neni 10

Veprat që ndërlidhen me trafikimin me njerëz dhe bashkimi i procedurës

1. Në rastet kur një vepër penale përmban ndonjë nga elementet e veprës së trafikimit me njerëz nga nenin 5 i këtij ligji, vepra e tillë do të konsiderohet si vepër që ndërlidhet me trafikimin me njerëz.
2. Viktimat e veprave penale nga paragrafi 1 i këtij neni konsiderohen viktima të trafikimit dhe si të tilla i gëzojnë të gjitha të drejtat e parapara me këtë ligj.
3. Nëse kryesi gjatë procesit të trafikimit me njerëz, me veprimet e veta kryen njëkohësisht edhe vepra penale të tjera që ndërlidhen me veprën e trafikimit, i njëjti do të gjykohet për bashkim të veprave penale në pajtim me dispozitat e Kodit Penal dhe Kodin e Procedurës Penale të Republikës së Kosovës.
4. Me qëllim të ruajtjes së rrjedhës dhe tërësisë së procesit, për veprën e trafikimit me njerëz dhe të gjitha veprat që ndërlidhen me veprën e trafikimit, çdo herë kur provat janë të përbashkëta, do të zhvillohet procedurë e përbashkët në pajtim me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale.
5. Kur për shkak të ruajtjes së efikasitetit apo shkaqeve të tjera të rëndësishme, nuk është e mundur bashkimi i procedurës sipas paragrafit 4 të këtij neni, çështjet do të procedohen ndaras në pajtim me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale.
6. Çështjet rreth bashkimit apo veçimit të procedurës, si dhe çështjet rreth kompetencës (juridiksionit) së gjykatës për veprat sipas këtij ligji rregullohen në pajtim me Kodin e Procedurës Penale.

Neni 11

Hetimi dhe ndjekja

1. Kur është e nevojshme, mjetet hetimore të parapara në Kodin e Procedurës Penale, si ato që përdoren për krimin e organizuar apo veprat tjera të rënda penale, i vihen në dispozicion autoriteteve të zbatimit të ligjit për hetimin apo ndjekjen e veprave të trafikimit me njerëz dhe veprave tjera që përmbajnë elemente të veprës së trafikimit.
2. Me qëllim që hetimit dhe ndjekjes penale efektive të rasteve të trafikimit me njerëz në Kosovë, Prokuroria e Shtetit dhe Policia, krijojnë ekipe të përbashkëta hetimore.
3. Autoritetet e zbatimit të ligjit dhe prokurorët identifikojnë dhe bëjnë ngrirjen, sekuestrimin apo konfiskimin e mjeteve të përdorura dhe dobisë pasurore të fituar nga vepra e trafikimit me njerëz dhe çfarëdo pasurie tjetër të paligjshme siç përcaktohet në Kapitullin VII të Kodit Penal.
4. Ndjekja dhe hetimi i veprave kundër trafikimit me njerëz nuk varet nga raportimi apo akuza e një viktime të trafikuar, dhe procedura penale duhet të vazhdoj edhe nëse viktima e trafikuar e tërheq qëndrim e tij/saj,
5. Gjykatat dhe organet për ndjekje penale u njohin viktimave të trafikimit me njerëz masat për garantimin e të drejtave dhe sigurisë së tyre fizike, ashtu siç përcaktohet me Kodin e Procedurës Penale dhe Ligjin për Mbrojtjen Dëshmitarëve dhe legjislacioni tjetër përkatës në Kosovë.

6. Autoritetet organizojnë trajnime të duhura për personat, njësitë apo shërbimet përgjegjëse të cilët/at merren me hetimin ose ndjekjen penale të veprave të trafikimit me njerëz.

Neni 12

Identifikimi zyrtar i viktimave të trafikuar

1. Identifikimin zyrtar të viktimave të trafikimit me njerëz e bëjnë njësitë përkatëse të policisë, prokurorisë, mbrojtësi i viktimave dhe qendrat për punë sociale bazuar në nenin 5 të këtij ligji, kur kanë dyshim të bazuar për të besuar se një person i caktuar është viktimë e trafikimit në pajtim me Procedurat Standarde të Veprimit të hartuara nga autoritetet përkatëse.

2. Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me autoritetet përkatëse hartojnë listën e treguesve lidhur me trafikimin e me njerëz, me qëllim të lehtësimit të identifikimit të viktimave nga autoritetet policore, penale, gjyqësore dhe sociale të cilët mund të jenë në kontakt me viktimat apo viktimat e mundshme. Lista e treguesve miratohet nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

3. Qeveria me propozimin e Ministrisë së Punëve të Brendshme, Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Ministrisë së Punës dhe e Mirëqenies Sociale, nxjerr udhëzues specifik për shërbimet konsullore, policinë kufitare dhe inspektorët e punës me qëllim të identifikimit të hershëm të viktimave të trafikimit.

Neni 13

Përfshirja e viktimave të trafikimit

1. Viktimat e trafikimit nuk duhet të arrestohen dhe nuk mund të ndiqen penalisht për vepra penale dhe kundërvajtje, të kryera nga ai /ajo/si rezultat i drejtpërdrejtë i veprës së trafikimit me njerëz, përfshirë:

1.1. hyrjen dhe daljen e paligjshme të personit të trafikuar, në/nga shteti;

1.2. blerjen apo posedimin e dokumenteve të falsifikuara të udhëtimit apo identifikimit të cilat ai i ka marrë, apo të cilat iu janë dhënë atij, me qëllim të hyrjes apo daljes nga shteti në lidhje me veprën penale të trafikimit me njerëz;

1.3. përfshirjen e viktimës në veprimtari tjera të paligjshme deri në atë masë që kjo përfshirje është pasojë direkte e situatës së tyre të trafikimit;

2. Fëmijët të cilët janë viktimat të trafikimit nuk i nënshtrohen procedurave apo sanksioneve penale për veprat penale që ndërlidhen me situatën e tyre si viktimat të trafikuar.

Neni 14

Përgjegjësia e personave juridik

1. Personat juridik mbahen përgjegjës për veprat e trafikimit me njerëz, të kryera për përfitim të tyre nga një person, i cili vepron qoftë individualisht ose si pjesë e një organi të personit juridik, e që ka një pozitë udhëheqëse në kuadër të personit juridik, duke u mbështetur në:

1.1. kompetencën për ta përfaqësuar personin juridik;

1.2. autoritetin për të marrë vendime në emër të personit juridik.

1.3. autoritetin për të ushtruar kontroll përbrenda personit juridik.

2. Personat juridik mbahen përgjegjës edhe në rastin kur mungesa e mbikëqyrjes apo kontrollit nga një person i cekur në paragrafin 1 të këtij neni ka bërë të mundur kryerjen e veprës së trafikimit me njerëz, për përfitime të atij personi juridik, nga ana e një personi nën autoritetin e tij.

3. Përgjegjësia e një personi juridik sipas paragrafit 1 dhe 2 të këtij neni, nuk do ta përjashtoj zhvillimin e procedurës penale kundër personave fizik, që janë kryes, nxitjes ose ndihmës në veprat e trafikimit me njerëz.

4. Sanksionet penale kundër personave juridik për rastet e trafikimit me njerëz do të zbatohen sipas Ligjit për Përgjegjësinë e Personave Juridik për Vepra Penale.

Neni 15

Trajtimi i viktimave të trafikimit me njerëz gjatë hetimit dhe procedurës penale

1. Viktimat e trafikimit me njerëz e pranojnë mbrojtjen e duhur në bazë të vlerësimit individual të rrezikut.

2. Në rastet kur para gjykatës shqyrtohen çështjet lidhur me veprat sipas këtij ligji, për persona të identifikuar si viktimë, prokurori dhe palet e tjera të autorizuar duhet të kërkojnë dhe gjykata lejojnë aplikimin e mundësisë hetuese të veçantë, në pajtim me Kodin e Procedurës Penale. Deklaratat do të incizohen dhe do të jenë plotësisht të pranueshme gjatë gjykimit. Deklaratat nga ky paragraf mund të përdoret për viktimat vendore dhe viktimat të cilat gjenden jashtë Kosovës.

3. Pa paragjykim ndaj të drejtave të mbrojtjes, dhe në pajtim me vlerësimin individual të bërë nga autoritetet, viktimat pranojnë trajtim specifik që synon parandalimin e viktimizimit të serishëm posaçërisht viktimat e ndjeshme duke shmangur, për aq sa është e mundur situatat si në vijim:

3.1. përsëritjen e panevojshme të intervistave gjatë hetimit, ndjekjes apo gjykimit;

3.2. kontaktin (ballafaqim) vizual ndërmjet viktimave dhe të pandehurve, gjatë dhënies së dëshmisë si intervistat dhe marrjet e tërthorta në pyetje, përmes mjeteve të duhura përfshirë përdorimin e teknologjive të përshtatshme të komunikimit;

3.3. dhënien e dëshmisë në seancë të hapur për publikun; dhe

3.4. marrjen e panevojshme në pyetje lidhur me marrëdhëniet intime të viktimës gjatë kohës sa ai/ajo ka qenë e trafikuar.

Neni 16

Trajtimi i viktimave fëmijë të trafikimit me njerëz gjatë hetimeve dhe procedurave penale

1. Pa paragjykim ndaj të drejtave të mbrojtjes, dhe në pajtim me vlerësimin individual të bërë nga autoritetet, viktimat fëmijë pranojnë trajtim të veçantë që synon parandalimin e viktimizimit të serishëm duke shmangur, për aq sa është e mundur situatat si në vijim:

1.1. intervistat me viktimat fëmijë të bëhen pa vonesë të paarsyeshme pas raportimit të fakteve tek autoritetet kompetente;

1.2. intervistat me viktimat fëmijë të bëhen, në ndërtesa të dizajnuara dhe përshtatura për atë qëllim;

1.3. intervistat me viktimat fëmijë të bëhen çdo herë nga apo përmes profesionistëve të trajnuar për atë qëllim;

1.4. nëse është e mundur, zyrtarët e njëjtë i kryejnë të gjitha intervistat me viktimën fëmijë;

1.5. intervistimi i viktimës fëmijës behet vetëm një herë. Numri i intervistave mund të jetë me shumë se një vetëm për qëllime të hetimeve të veçanta dhe të komplikuara , në pajtim me Kodin e Drejtësisë për të Mitur, Kodin Penal dhe Kodin e Procedurës Penale;

1.6. Viktima fëmijë shoqërohet nga një përfaqësues i autorizuar, ose kur është e përshtatshme, nga një i rritur sipas zgjedhjes së fëmijëve, përveç rasteve kur është marrë vendim i arsyetuar që e kundërshton zgjedhjen e atij personi.

2. Dispozitat nga neni 15, paragrafi 2, do të aplikohen mutatis mutandis (përshtatshmërisht) gjatë marrjes së deklaratës së fëmijëve viktimë.

3. Gjykata ndërmerr masat e nevojshme për të siguruar që në procedurat që ndërlidhen me cilëndo nga veprat e trafikimit me njerëz, kur një fëmijë viktimë është i përfshirë, mund të urdhëroj që:

3.1. seanca të mbahet pa praninë e publikut; dhe

3.2. viktimë fëmijë të dëgjohet në gjykatë pa qenë e pranishme, veçanërisht, përmes përdorimit të teknologjive të përshtatshme të komunikimit.

Neni 17

Mbyllja e objekteve dhe bizneseve afariste që janë të përfshira dhe e mundësojnë trafikimin me njerëz

Në rastet kur ekziston dyshimi i bazuar se një objekt apo biznes afarist, që vepron në mënyrë të ligjshme ose të paligjshme, është i përfshirë, në çështjet e trafikimit me njerëz, sipas këtij ligji dhe Kodit të Procedurës Penale prokurori i kërkon gjyqtarit mbylljen e menjëhershme të atij objekti apo biznesi afarist.

Neni 18

Mbrojtja e të dhënave /Personale dhe privatësisë

1. Të dhënat personale, jeta private dhe identiteti i viktimave të trafikimit me njerëz mbrohet nga autoritetet e zbatimit të ligjit gjatë procedurës penale. Regjistrimi, mirëmbajtja, dhe shfrytëzimi i të dhënave personale të viktimës së trafikimit bëhet në pajtim me kushtet e përcaktuara me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

2. Në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, duhet të hartohet një marrëveshje për shkëmbimin e informacioneve ndërmjet autoriteteve që merren me identifikimin dhe ndihmën e viktimës, si dhe me hetimin penal duke respektuar në tërësi mbrojtjen e të dhënave personale dhe privatësisë dhe sigurisë së viktimave.

3. Të gjitha informacionet e shkëmbyera ndërmjet viktimës dhe profesionistit që ofron shërbime mjekësore, psikologjike, juridike apo ndihmë tjetër janë konfidenciale dhe nuk shkëmbehen me personat e tretë pa pëlqimin e viktimës, e në rastet e viktimës fëmijë pa pëlqimin e përfaqësuesit ligjor.

4. Ndalohet zbulimi i të dhënave që kanë të bëjnë me masat e mbrojtjes shtetërore për viktimat e trafikimit me njerëz, personat të cilët ofrojnë mbrojtjen e tillë, si dhe personat të cilët ofrojnë ndihmë në luftimin e trafikimit me njerëz.

5. Në rast se jeta dhe shëndeti i viktimës së trafikimit me njerëz është e kanosur nga rreziku real, atëherë asaj i mundësohet, sipas kërkesës së saj, në bazë të vendimit të gjykatës të nxjerrë sipas kërkesës së prokurorit, mundësia për të ndryshuar emrin e tij/saj, mbiemrin, datën dhe vendin e lindjes, në pajtim me kushtet e përcaktuara me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe legjislacionin përkatës në fuqi.

6. Zbulimi i informacioneve mbi masat e sigurisë dhe të dhënave konfidenciale të viktimës së trafikimit, si dhe zbulimi i informacionit që ka të bëjë me ndjekjen penale dhe masat e ofruara për sigurinë e pjesëmarrësve në procedurë penale, dënohet në pajtim me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe legjislacionin për vepra penale dhe administrative.

Neni 19

Sigurimi i viktimave apo dëshmitarëve

1. Organi kompetent i përcaktuar me Ligjin për Mbrojtjen e Dëshmitarëve, ndërmerr të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që viktimës apo dëshmitarit të trafikimit me njerëz, dhe familjes së tij, t'i ofrohet mbrojtje adekuate në rast se siguria e tij është në rrezik, përfshirë masat për mbrojtjen e tij nga frikësimi dhe hakmarrja e trafikantëve dhe bashkëpunëtorëve të tyre.

2. Kur është e nevojshme për garantimin e sigurisë fizike të viktimës apo dëshmitarit, në bazë të kërkesës së viktimës apo dëshmitarit apo në konsultim me të, organi kompetent ndërmerr të gjitha masat e nevojshme për zhvendosjen e tij brenda apo jashtë Kosovës në pajtim me nën-kreu H të Ligjit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe kufizimin e zbulimit të emrit, adresës dhe informatave tjera identifikuese personale deri në atë shkallë që është e mundur.

3. Viktimat dhe dëshmitarët e trafikimit me njerëz kanë qasje në masat apo programet ekzistuese të mbrojtjes së dëshmitarëve në pajtim me Ligjin për Mbrojtjen e Dëshmitarëve dhe Kodin e Procedurës Penale.

4. Në rastet para gjykatës të cilat kanë të bëjnë me veprat penale sipas këtij ligji, gjykata mund t'ua lejojë viktimave të supozuara dhe dëshmitarëve të paraqesin dëshmitë e tyre në kamera ose përmes mjeteve të tjera elektronike ose speciale, siç shihet e përshtatshme nga gjykata.

5. Një viktimë e trafikimit ose një dëshmitari jashtë Kosovës që mund të jetë në gjendje të ofrojë informata gjatë hetimit të rasteve që kanë të bëjnë me trafikimin me njerëz, mund t'i jepet autorizim i përkohshëm të mbetet në Kosovë dhe mbrojtje e duhur gjatë atyre periudhave dhe sipas kushteve të cilat konsiderohen të përshtatshme nga institucionet përgjegjëse.

6. Asgjë në këtë ligj nuk ua ndalon viktimave dhe përfaqësuesit ose përfaqësuesit të autorizuar të tij/saj që të kërkojë kompensim të urdhëruar nga gjykata sipas procedurës civile dhe penale që garantohet me ligjet në fuqi.

KREU IV

NDIHMA DHE MBROJTA E VIKTIMAVE TË TRAFIKUARA ME NJERËZ

Neni 20

Ndihma dhe mbrojtja e viktimave të trafikuar me njerëz

1. Viktimave të trafikimit me njerëz u jepet mbrojtje dhe ndihmë nga autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji, në kuadër të kompetencave të tyre dhe në pajtim me këtë ligj dhe aktet tjera normative.

2. Në pajtim me Kodin e Procedurës Penale, viktimat e trafikimit, ka të drejtat themelore si në vijim:

2.1. të drejtën në informim mbi rrjedhën e procedurës si dhe për të gjitha të drejtat që i takojnë sipas këtij ligji dhe legjislacionit tjetër në fuqi.

2.2. të drejtën për tu trajtuar si palë në procedurë;

2.3. të drejtën për qasje në shërbime ligjore pa pagesë;

- 2.4. të drejtën për shërbime të përkthimit me shkrim dhe gojor, gjatë të gjitha fazave të procedurës, në gjuhë në të cilën ai/ajo e kupton;
  - 2.5. të drejtën në mbrojtje për viktimat dhe dëshmitarët, dhe në raste të caktuara edhe për familjet e tyre, të cilat ballafaqohen me kërcënime apo frikësime në përputhje me Ligjin për Mbrojtjen e Dëshmitarëve ;
  - 2.6. të drejtën për privatësi dhe konfidencialitet;
  - 2.7. të drejtën në parashtrimin e mjeteve juridike, përfshirë edhe ndihmën juridike në këtë çështje;
  - 2.8. të drejtën në strehim të përkohshëm;
  - 2.9. të drejtën në një periudhë reflektimi prej tridhjetë (30) deri në nëntëdhjetë (90) ditësh me qëllim të rimëkëmbjes;
  - 2.10. të drejtën në ndihmë mjekësore, psikologjike, dhe shërbime për mirëqenie sociale, pagesë, siç mund të jetë e nevojshme për t'i përmbushur nevojat e tyre dhe në pajtim me legjislacionin në fuqi;
  - 2.11. të drejtën në dëmshpërblim dhe kompensim;
  - 2.12. të drejtën e pjesëmarrjes në seancat mbi caktimin e dënimit apo informimin mbi vendimet lidhur me dënimin;
  - 2.13. të drejtën mbi informimin mbi lirim apo arratisjen e të pandehurit nga qendrat e paraburgimit.
3. Të drejtat nga ky nen i ofrohen viktimave para, gjatë dhe, pas përfundimit të procedurave penale.
  4. Shërbimet e ndihmës të parapara me këtë nen, janë në dispozicion edhe të viktimave të cilat riatdhesohen nga një shtet tjetër në Republikën e Kosovës dhe për vartësit shoqëruar të viktimës.
  5. Ndihma dhe mbështetja e viktimave të trafikimit vihet në dispozicion porsa autoritetet kompetente të kenë bazë të arsyeshme për të besuar që personi mund t'iu ketë nënshtruar ndonjë veprë të paraparë të trafikimit me njerëz.
  6. Ndihma dhe mbështetja e viktimës nuk kushtëzohet me gatishmërinë e viktimës për të bashkëpunuar gjatë hetimeve, ndjekjes apo gjykimit.
  7. Masat për ndihmë dhe mbështetje sigurohen në bazë të pëlqimit dhe informimit të duhur dhe duke marrë parasysh nevojat e veçanta të fëmijëve dhe viktimave të tjera të ndjeshme.
  8. Mbrojtësi i Viktimave ofron ndihmë dhe mbështetje ligjore për viktimën e trafikimit me njerëz, që nga kontaktet e para me organet kompetente. Mbrojtësi i viktimave merr pjesë në të gjitha fazat procedurale dhe përfaqëson viktimën e trafikimit në të gjitha seancat gjyqësore.
  9. Çdo herë kur organi kompetent, organizatat ndërkombëtare dhe joqeveritare të cilat janë aktive në këtë fushë ka bazë të arsyeshme për të besuar se një person është viktimë e trafikimit me njerëz, atëherë personit të tillë i ofrohen të gjitha masat mbrojtëse dhe ndihma e përcaktuar më këtë ligj.

Neni 21
Rehabilitimi i viktimave të trafikimit

Rehabilitimi i viktimave të trafikimit me njerëz bëhet me qëllim të rehabilitimit dhe rikthimit të tyre në një jetë normale duke përfshirë dhënien e ndihmës mjekësore, psikologjike, juridike dhe materiale.

Neni 22

Ri-integrimi i viktimave të trafikuar

Ri-integrimi i viktimave të trafikimit me njerëz bëhet pas rehabilitimit me qëllim të përfshirjes së suksesshme shoqërore të viktimave të trafikimit me njerëz, në jetë normale dhe të lirë, duke ofruar qasje adekuate në shërbime edukuese, trajnime profesionale, mundësi për banim të përhershëm dhe të sigurt dhe pavarësi financiare përmes ofrimit të mundësive të ndryshme për (vetë) punësim.

Neni 23

Sigurimi dhe mbështetja e qendrave dhe strehimoreve për strehim të përkohshme për viktimat e trafikimit

1. Qeveria siguron mbështetjen e qendrave dhe strehimoreve të përkohshme dhe mbrojtjen e viktimave të trafikimit me njerëz, me qëllim që qendrat apo strehimoret e specializuara të kenë mundësi për të ofruar kushte të akomodimit dhe higjienës personale, ushqimit, kujdesit urgjent dhe ndihmës ligjore, psikologjike dhe mjekësore, sigurisë dhe mbrojtjes, si dhe ndihmës në ndërmjetësimin dhe kontaktimin e familjes dhe të afërmeve.

2. Qendrat dhe strehimoret e përkohshme mund të themelohen nga:

2.1. Qeveria, sipas propozimit të Autoritetit Kombëtar;

2.2. Autoritetit Kombëtar, sipas propozimit të autoriteteve të përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji;

2.3. Organizatat joqeveritare dhe ndërkombëtare, pas pëlqimit të Autoritetit Kombëtar;

2.4. Autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji në bazë të marrëveshjes për aktivitete të përbashkëta dhe pas pëlqimit të Autoritetit Kombëtar.

3. Shpenzimet e ndërlidhura me aktivitetet e përbashkëta të qendrave dhe strehimoreve do të mbulohen nga buxhetet e përbashkëta të tyre.

4. Rregullimi i organizimit dhe veprimit të qendrave dhe strehimoreve miratohet nga themeluesit, bazuar në legjislacionin përkatës në fuqi në Kosovë.

5. Me qëllim të garantimit të sigurisë së qendrave dhe strehimoreve në të cilat akomodohen viktimat e trafikimit me njerëz, qendrat dhe strehimoret sipas kërkesës së tyre u sigurohet ndihmë dhe siguri nga policia.

6. Qendrat i sigurojnë akomodim viktimave të trafikimit me njerëz në bazë të nevojave të vlerësuara për një periudhë tridhjetë (30) ditë deri në nëntëdhjetë (90) ditë.

7. Kohëzgjatja e akomodimit të përcaktuar në paragrafin 6 të këtij neni mund të vazhdohet:

7.1. në bazë të rekomandimit të mjekut gjatë periudhës së trajtimit, por jo më gjatë se 6 muaj;

7.2. në bazë të kërkesës së organeve të ndjekjes penale apo të gjykatës gjatë periudhës së procedurës penale, dhe kur jeta apo shëndeti i viktimës janë të kanosur nga rreziku real,

kohëzgjatja e akomodimit mund të vazhdohet edhe pas përfundimit të procedurës penale për një periudhë e cila konsiderohet e nevojshme për mbrojtjen e viktimës, bazuar në kërkesën e prokurorit;

7.3. në bazë të kërkesës së viktimës së trafikimit me njerëz, në të cilën jepet arsytimi, për një periudhë deri në nëntëdhjetë (90) ditë.

8. Gratë shtatzëna, të cilat janë viktima të trafikimit me njerëz, kanë të drejtë të akomodimit në qendër për një periudhë deri në një (1) vit, me mundësi vazhdimi.

Neni 24

Aftësimi profesional i viktimave të trafikimit

Autoritetet bëjnë aftësimin profesional të viktimave të trafikimit me njerëz, sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në fuqi, duke iu ofruar shërbime falas me prioritet në fushën e ndërmjetësimit në punësim, informacioneve, këshillimit profesional, orientimit profesional dhe trajnimeve profesionale, si dhe duke u siguruar të drejtën që të marrin pjesë në kursin e trajnimit profesional të financuar nga programi i papunësisë. Përfituesit e shërbimeve të përcaktuara në këtë paragraf janë viktimat e trafikuar të moshës mbi 16 vjet.

Neni 25

Informimi lidhur me procedurën për lëshimin e lejeve për qëndrim

Nga momenti që autoritetet kompetente janë në dijeni se një person i huaj bie nën fushën e zbatimit të këtij ligji, ato e informojnë dhe e ndihmojnë personin në fjalë lidhur me mundësitë që i ofrohen në fushën e qëndrimit.

Neni 26

Periudha e reflektimit për viktimat dhe dëshmitarët e trafikimit me njerëz

1. Nëse konsiderohet se një i huaj, qëndrimi i të cilit në Kosovë nuk është i rregullt, është viktimë apo dëshmitar i trafikimit me njerëz, autoritetet kompetente për zbatimin e Ligjit për të Huajt, i ofrojnë një periudhë reflektimi, gjatë së cilës personi në fjalë rimëkëmbet, i largohet influencës dhe cenimeve të keqbërësve dhe pa marrë parasysh nëse dëshiron apo jo të bashkëpunojë me autoritetet përkatëse.

2. Kohëzgjatja, data e fillimit të periudhës së reflektimit dhe kushtet e përfundimit të kësaj periudhe rregullohen sipas dispozitave të legjislacionit të zbatueshëm për të huajt dhe dispozitave të këtij ligji. Respektimi i parimit të mos kthimit merret në konsideratë.

Neni 27

Shërbimet e ofruara përpara lëshimit të lejes për qëndrim

1. Autoritetet e Kosovës iu ofrojnë personave të huaj të cilët nuk kanë mjete të mjaftueshme financiare, ndihmën e nevojshme për jetesë dhe për qasjen në shërbimin mjekësor emergjent dhe për personat e ndjeshëm kur është e mundur dhe ndihmën psikologjike.

2. Në përputhje me legjislacionin përkatës, autoritetet duhet të marrin në konsideratë nevojat për mbrojtje dhe siguri të personave të huaj.

3. Nëse është e nevojshme, autoritetet duhet t'ju sigurojnë shërbime përkthimi.

4. Autoritetet mund të sigurojnë ndihmë ligjore falas, nëse kjo është e parashikuar në legjislacionin vendor përkatës në fuqi.

Neni 28
Qëndrimi i viktimave dhe dëshmitarëve të trafikimit me njerëz

1. Nëse prania e një viktime apo dëshmitari të trafikimit është e domosdoshme, autoritetet hetuese informojnë autoritetet që zbatojnë legjislacionin për të huaj, duke përcaktuar kohëzgjatjen e periudhës së reflektimit.
2. Autoritetet që zbatojnë legjislacionin për të huaj, lëshojnë një leje për qëndrim afatshkurtër për aq kohë sa zgjat procedura hetimore apo gjyqësore.
3. Në rastet humanitare, viktimave apo dëshmitarëve të trafikimit me njerëz mund t'ju jepet mbrojtje plotësuese, sipas kushteve të parashikuara në legjislacionin për të huaj.
4. Në të gjitha veprimet lidhur me fëmijët, të ndërmarra qoftë nga institucionet publike ose private të mirëqenies sociale, nga gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislative, interesat më të mirë të fëmijës duhet të jenë preokupim parësor,

Neni 29
Kthimi viktimave të trafikimit nga Kosova

1. Kthimi i sigurt i viktimave të trafikimit organizohet nëse:
  - 1.1. viktimat e trafikimit dëshirojnë të kthehen në vendin e origjinës apo të rivendosen në një shtet tjetër;
  - 1.2. Autoritetet e Kosovës i ofrojnë viktimave të trafikimit informata lidhur me kthimin e sigurt në fillim të periudhës së reflektimit, gjatë gjithë periudhës që i jepet ndihmë dhe menjëherë sapo viktima shpreh dëshirën për t'u kthyer në vendin e origjinës apo për tu rivendosur në një shtet të tretë.
2. Viktimat apo dëshmitarët fëmijë nuk kthehen në vendin e tyre të origjinës nëse pas vlerësimit të rrezikut dhe sigurisë vlerësohet se kthimi i tyre nuk do të ishte në interesin e tyre më të mirë.
3. Kthimi i viktimave të trafikimit rregullohet sipas legjislacionit për të huaj, marrëveshjeve ndërkombëtare apo bilaterale. Parimi i moskthimit duhet të merret në konsideratë.
  - 3.1. Procedurat për kthimin e viktimave të trafikimit ose të viktimave të supozuara të trafikimit duhet të jene në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, Konventën e vitit 1951 si dhe Protokollin e vitit 1967 lidhur me statusin e refugjatëve

Neni 30
Bashkëpunimi ndërkombëtar në fushën e kthimit

1. Në rast të kthimit të një viktime të huaj, shteti pritës dhe shteti, shtetas i të cilit është viktima e trafikimit, apo në të cilën viktima ka leje qëndrimi, duhet të parashikojnë dispozita të veçanta lidhur me bashkëpunimin në mes tyre.
2. Pas kërkesës së parashtruar nga shteti kërkues, shtetit i kërkuar duhet të lehtësoj kthimin e viktimës duke verifikuar nëse viktima është shtetas i tij apo ka të drejtë qëndrimi në territorin e tij dhe nëse është e nevojshme duhet ta pajis me dokumentet e udhëtimit.

3. Riatdhesimi dhe ripranimi i viktimave të trafikimit me njerëz bëhet në përputhje me legjislacionin që e rregullon çështjen e ripranimit në Kosovë dhe në përputhje me këtë ligj.

Nenin 31

Ofrimi i ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikimit

1. Ofrimin e ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikimit me njerëz realizohet duke dhënë ndihmë shëndetësore, psikologjike, sociale dhe ligjore përmes masave të specializuara përkatëse.

2. Viktimat e trafikimit dhe viktimat e supozuara përfitojnë shërbime shëndetësore falas nga autoritetet përkatëse shëndetësore, siç është e rregulluar me legjislacionin përkatës për shëndetësi.

3. Shteti, përmes autoriteteve dhe organizatave të tij, ndërmerr masa të menjëhershme adekuate për identifikimin dhe referimin e viktimave të trafikimit me njerëz në shërbimet për mbrojtje dhe ndihmë, duke u mundësuar atyre një periudhë reflektuese prej tridhjetë (30) deri në nëntëdhjetë (90) ditë. Gjatë kësaj periudhe, ndalohet zbatimi i çfarëdo urdhri dëbues kundër personit të tillë.

4. Viktimave të trafikimit me njerëz u jepet ndihmë dhe mbrojtje nga autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji, në kuadër të kompetencave të tyre dhe në pajtim me këtë ligj dhe aktet tjera normative.

Nenin 32

Dhënia e ndihmës dhe mbrojtjes viktimave të trafikimit njerëz nga misionet diplomatike dhe zyrat konsullore të Republikës së Kosovës

1. Misioneve diplomatike dhe zyrat konsullore të Republikës së Kosovës, me rastin e dhënies së ndihmës dhe mbrojtjes së viktimave të trafikimit me njerëz kanë këto detyrime:

1.1. të zbatojnë aktivitete për mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të qytetarëve të Republikës së Kosovës të cilët janë bërë viktimë e trafikimit me njerëz në shtetin e qëndrimit apo, në shtetet në të cilat kanë misione të akredituara, dhe të kontribuojnë në riatdhesimin e tyre në pajtim me legjislacionin e Republikës së Kosovës dhe legjislacionin e shtetit të qëndrimit;

1.2. në rast të humbjes apo pamundësisë për të rimarrë dokumentet identifikuese nga trafikantët me njerëz, të lëshojnë falas dhe në mënyrë të shpejtë për viktimat e trafikimit, së bashku me divizionet e ministrisë përkatëse, dokumentet apo aktet tjera të nevojshme për riatdhesim në Republikën e Kosovës të qytetarëve të Republikës së Kosovës,

1.3. t'iu shpërndajnë të interesuarve materiale informative lidhur me të drejtat e viktimave të trafikimit me njerëz, në pajtim me legjislacionin e Republikës së Kosovës dhe legjislacionin e shtetit të qëndrimit;

1.4. t'i sigurojnë autoriteteve dhe organeve gjyqësore të shtetit të qëndrimit apo në shtetet në të cilat kanë misione të akredituara informata lidhur me legjislacionin e Republikës së Kosovës në fushën e parandalimit dhe luftimit të trafikimit me njerëz, lidhur me të drejtat e viktimave ndihmën dhe mbrojtjen e tyre, përfshirë adresat e Qendrave për Mbrojtjen dhe Ndihmën e Viktimave të Trafikimit me Njerëz.

1.5. krerët e misioneve diplomatike dhe zyrave konsullore caktojnë një diplomat nga misionet e tyre në krye të procedurave të aplikimit për riatdhesim për qytetarët e Kosovës, të cilët janë viktimat e trafikimit me njerëz, për mbrojtjen dhe ndihmën e tyre gjatë qëndrimit në shtetin e transitit apo të destinacionit, si dhe për bashkëpunim në këtë fushë me organet dhe trupat

nga Republika e Kosovës.

Neni 33 **Roli i sektorit joqeveritar**

1. Autoriteti Kombëtar mbështet, inkurajon dhe orienton organizatat joqeveritare vendore dhe organizatat ndërkombëtare që të ndihmojnë autoritetet nga nenin 6 i këtij ligji, në parandalimin dhe luftimin e trafikimit më njerëz, dhe mbrojtjen e viktimave të trafikuar.
2. Organizatat joqeveritare vendore dhe ndërkombëtare ofrojnë shërbime përkatëse për viktimat e trafikimit, qoftë me nismën e tyre, në emër të drejtoratit komunal në rastin e shërbimeve lokale, ose në emër të autoritetit kombëtar në rastin e shërbimeve në nivel të Kosovës.
3. Çdo organizatë joqeveritare që ofron shërbime për viktimat e trafikimit duhet të licencohet nga institucioni përkatës, si edhe t'u përmbahet rregulloreve, udhëzimeve dhe procedurave lidhur me aktivitetet e tyre siç përcaktohen nga institucionin përkatës.
4. Institucionet në kuadër të autoritetit kombëtar mund të ndajnë fonde dhe të ofrojnë çfarëdo ndihmë tjetër materiale, duke përfshirë lokalet, ose këshillat për organizatat joqeveritare që ofrojnë shërbime përkatëse (në strehimore, rehabilituese ose të reintegrimit) për viktimat e trafikimit në nivel të Kosovës.
5. Në pamundësi të ofrimit të shërbimeve të caktuara për viktimat, komunat dhe institucionet qendrore mund të blejnë shërbime për viktimat e trafikimit nga organizatat joqeveritare vendore duke respektuar rregullat e prokurimit publik.
6. Organizatat joqeveritare vendore dhe organizatat ndërkombëtare janë të obliguara që të respektojnë legjislacionin në fuqi dhe standardet minimale për mbrojtjen e viktimave të trafikimit dhe gjithmonë të pranojnë monitorimin dhe inspektimin e kualitetit të shërbimeve të ofruara për viktimat.

KREU V **PARANDALIMI DHE LUFTIMI I TRAFIKIMIT ME FËMIJË**

Neni 34

Dispozita të përgjithshme lidhur me ndihmën dhe mbrojtjen e fëmijëve viktimat të trafikimit me njerëz

1. Fëmijët që janë viktimë e trafikimit përfitojnë ndihmë dhe mbrojtje. Interesat më të mira të fëmijës duhet të merret në konsideratë gjatë zbatimit të legjislacionit.
2. Autoritetet për kujdesin social, shëndetësor edukim, organizatat joqeveritare, institucionet tjera, dhe përfaqësuesit e shoqërisë civile, pa vonesë, kontaktojnë autoritetet për zbatimin e ligjit kur kanë njohuri ose kur dyshojnë se një fëmijë është shfrytëzuar apo trafikuar, apo i është ekspozuar rrezikut të shfrytëzimit apo trafikimit.

Neni 35

Parimet e posaçme të luftimit të trafikimit me fëmijë

1. Përveç parimeve themelore të përcaktuara në nenin 4, parimet e posaçme të përcaktuara më poshtë do të merren parasysh në aktivitetin e parandalimit dhe luftimit të trafikimit me fëmijë dhe mbrojtjen apo ndihmën e fëmijëve që janë viktimë e trafikimit të tillë:

1.1. respektimi strikt i të drejtave të fëmijës të përcaktuara në Konventën e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijës dhe në Kodin i Drejtësisë për të Mitur në Kosovë si dhe ndonjë legjislacionin tjetër përkatës;

1.2. ndërmarrja e masave për mbrojtje dhe ndihmë të posaçme të fëmijëve që janë viktimë e trafikimit me njerëz;

1.3. Kurdo që një fëmijë viktimë e trafikimit është i aftë të formojë pikëpamjet e tij apo të saj, duke i dhënë rëndësinë e duhur mendimit të fëmijës, në përputhje me moshën e tij / saj dhe pjekurinë e tij / saj dhe interesat më të mira të tij/saj;

1.4. informimi i fëmijës që është viktimë e trafikimit me njerëz në një mënyrë të përshtatshme për fëmijë lidhur me gjendjen dhe të drejtat e tij/saj, masat e mbrojtjes dhe ndihmës, shërbimet në dispozicion, procedurat e riatdhesimit, dhe procesin për bashkim familjar;

1.5. sigurimi që identiteti, si dhe çfarëdo detajesh që mund të bëjnë të mundur identifikimin e fëmijës viktimë të trafikimit, të mos bëhen publike në asnjë rrethanë.

Neni 36 Prezumimi i moshës

Kur mosha e viktimës së trafikimit me njerëz nuk është e njohur por ka shkaqe për të besuar se viktima ende nuk ka mbushur 18 vjet, prezumohet se viktima është fëmijë, dhe, deri në verifikimin final të moshës, viktima trajtohet si fëmijë, duke i njohur atij/asaj të gjitha masat për mbrojtje të posaçme të përcaktuara në këtë ligj dhe në aktet tjera normative.

Neni 37 Riatdhesimi i fëmijëve që janë viktimë e trafikimit me qenie njerëzore

1. Fëmija që është viktimë e trafikimit me njerëz riatdhesohet në shtetin e tij/saj të origjinës me kusht që, para kthimit të tij/saj, prindi, i afërmi, apo kujdestari ligjor të ketë dhënë pëlqimin për pranimin e fëmijës në kujdesin e tij/saj, apo që autoritetet qeveritare apo institucioni për mbrojtjen e fëmijëve nga vendi i origjinës të ketë dhënë pëlqimin që është në gjendje të merr përsipër përgjegjësinë për kujdesin e fëmijës dhe për t'i dhënë atij/asaj ndihmën dhe mbrojtjen adekuate.

2. Marrja e deklaratës nga fëmija lidhur me mënyrën e trafikimit nga ana e organit për ndjekje penale apo gjykata nuk pengon apo vonon bashkimin familjar apo rikthimin e fëmijës në vendin e tij/saj të origjinës, me kusht që kjo të jetë në interesin më të mirë të fëmijës.

3. Kur rikthimi i fëmijës në vendin e tij/saj të origjinës apo integrimi i tij/saj në vendin e destinacionit nuk është i mundur, apo kur këto zgjidhje nuk janë në interesin më të mirë të fëmijës, organet e të dyja vendeve sigurojnë zhvendosjen e fëmijës viktimë të trafikimit në një shtet të tretë, me miratimin e këtij të fundit.

4. Kurdo që një fëmijë viktimë e trafikimit është i aftë të formojë pikëpamjet e tij apo të saj, duke i dhënë rëndësinë e duhur mendimit të fëmijës, në përputhje me moshën e tij / saj dhe pjekurinë e tij / saj dhe interesat më të mira të tij/saj;

5. Fëmija që është viktimë e trafikimit nuk mund të rikthehet në vendin e tij/saj të origjinës apo të transferohet në shtetin e tretë, nëse, pas vlerësimit të rrezikut dhe sigurisë, ka shkaqe për të besuar se siguria e fëmijës apo familjes së tij/saj është në rrezik.

6. Fëmijët që janë viktimë e trafikimit me njerëz të cilët janë shtetas të huaj apo persona pa shtetësi kanë të drejtë në marrjen e leje qëndrim të përkohshëm e cila atyre iu garanton të drejtën për qëndrim të ligjshëm në territorin e Kosovës, deri në arritjen e një zgjidhjeje të qëndrueshme lidhur me kthimin e tyre në vendin e origjinës.

Neni 38

Dhënia e ndihmës dhe mbrojtja e fëmijëve që janë viktimë e trafikimit me njerëz

1. Autoritetet sigurojnë mbrojtjen dhe ndihmën e fëmijëve që janë viktimë e trafikimit me njerëz nga momenti kur ka arsye për të besuar se fëmija është viktimë e trafikimit deri në identifikimin, integrimin dhe shërimin e plotë të fëmijës, pavarësisht bashkëpunimit të tyre me organet, siç përcaktohet në këtë ligj.

2. Mbështetja dhe ndihma për viktimat fëmijë të trafikimit në shërimin tyre fizik dhe psikosocial, ndërmerren pas vlerësimit individual të rrethanave të veçanta të secilës viktimë fëmijë, duke i marrë para sysh pikëpamjet, nevojat dhe brengat e fëmijës me qëllim të gjetjes së një zgjidhjeje afatgjatë për fëmijën

3. Pas identifikimit si viktimë e supozuar e trafikimit me njerëz, fëmija menjëherë dërgohet në shërbimet kompetente për mbrojtjen, ndihmën dhe rehabilitimin e fëmijëve.

4. Autoriteti Kombëtar, autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji përfshirë organet për zbatimin e ligjit, qendrat apo strehimoret, organizatat joqeveritare, dhe organizatat tjera kompetente detyrohen që menjëherë të njoftojnë institucionet e mbikëqyrjes dhe kujdestarisë nëse kanë informacion lidhur me një fëmijë që është viktimë e trafikimit me njerëz, ashtu që të sigurohet mbrojtja e të drejtave të fëmijës.

5. Kur fëmija që është viktimë e trafikimit me njerëz privohet nga kujdesi prindëror, institucionet e mbikëqyrjes dhe kujdestarisë caktojnë, ashtu siç përcaktohet me ligj, një kujdestar ligjor, i cili siguron që të gjitha vendimet e marra të jenë në interes të fëmijës, i cili jep deklarata në emër të fëmijës, dhe i cili merr pjesë së bashku me fëmijën në të gjitha procedurat penale dhe veprimet gjyqësore, derisa të arrihet një zgjidhje në pajtim me interesat më të mira të fëmijës.

6. Fëmijës i cili identifikohet si viktimë e trafikimit me njerëz duhet t'i jepet mundësia e një periudhe reflektuese prej tridhjetë (30) deri në nëntëdhjetë (90) ditësh, në mënyrë që ai/ajo të vendos personalisht, përmes përfaqësuesit apo kujdestarit të tij ligjor, me mbështetje të psikologut ose këshillëdhënësit, nëse ai/ajo do të dëshmojë kundër trafikantit.

7. Në rast të akomodimit të fëmijëve viktimë të trafikimit në qendra apo strehimore, ata duhet të akomodohen ndaras nga të rriturit.

8. Fëmijët që janë viktimë e trafikimit me njerëz kanë të drejtë në akomodim në qendër për një periudhë deri në 6 muaj apo gjatë tërë kohëzgjatjes së procedurave ligjore.

9. Të gjitha institucionet apo autoritetet aktiviteti i të cilave ndërlidhet me fëmijët që janë viktimë e trafikimit me njerëz themelojnë praktika dhe programe të veçanta për identifikimin, referimin, mbrojtjen dhe ndihmën, derisa në të njëjtën kohë ruajnë konfidencialitetin e informacionit që ka të bëjë me të dhënat personale dhe statusin e fëmijës si viktimë.

10. Fëmijëve që janë viktimë e trafikimit me njerëz dhe fëmijëve të viktimave u garantohet e drejta për të vijuar arsimin në institucionet shtetërore të edukimit në pajtim me kushtet e përcaktuara në Ligjin

për Arsim.

11. Kur fëmijët që janë viktimë e trafikimit me njerëz lihen pa kujdes prindëror apo kur nuk e dinë vendndodhjen e prindërve të tyre, atyre u jepet mundësia e kërkimit urgjent të familjes së tyre apo institucionit mbikëqyrës apo kujdestar, ashtu siç përcaktohet me legjislacion përkatës.

12. Fëmijët të cilët kanë pësuar nga trafikimi me njerëz kanë të drejtë në kujdes dhe mbrojtje afatgjatë deri në shërimin e plotë të tyre. Fëmijët e privuar nga ambienti familjar kanë të drejtë në kujdes alternativ të ngjashëm me atë familjar apo të komunitetit.

KREU VI KOMPENSIMI I VIKTIMAVE TË TRAFIKIMIT

Neni 39 Llojet e kompensimeve

1. Viktimat e trafikimit, përfshirë edhe viktimat fëmijë, kurdo që është e mundur, marrin kompensimin në mënyrë që të bëhet ri-integrimi dhe rimëkëmbja e plotë e tyre. Procedurat për marrjen dhe zbatimin e kompensimit duhet të jenë të qasshme për fëmijët.

2. Kompensimi përfshinë:

2.1. Dëmshpërblimin nga kryerësi të cilin e urdhëron gjykata;

2.2. Dëmet të cilat urdhërohen të paguhen në procedurë civile; dhe

2.3. Akti juridik për Kompensimin e viktimave të krimit.

Neni 40 Dëmshpërblimi i urdhëruar nga gjykata

1. Dëmshpërblimi i urdhëruar nga gjykata i nënshtrohet dispozitave të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës.

2. Gjykatat sigurojnë që urdhrat për kompensim të zbatohen në mënyrë efikase dhe u japin prioritet atyre në krahasim me pagesat e tjera siç janë gjobat.

Neni 41 E drejta për të iniciuar padi civile

1. Viktima e trafikimit me njerëz ka të drejtë të inicioj procedurë civile për të kërkuar kompensimin e dëmeve materiale, fizike dhe emocionale që i janë shkaktuar si rezultat i veprimeve të përcaktuara si vepra penale me këtë ligj, nëse këtë të drejtë nuk ka mundur ta realizoj në procedurë penale.

2. E drejta për të paraqitur kërkesë civile për kompensimin e dëmeve materiale, fizike dhe emocionale nuk ndikohet nga ekzistimi i procedurës penale në lidhje me të njëjtat veprime nga të cilat rrjedh kërkesa civile.

3. Mungesa e viktimës gjatë procedurës nuk e pengon gjykatën që të urdhëroje pagesën e kompensimit nga ky nen.

Neni 42

Kompensimi nga shteti

1. Kompensimi i viktimave të trafikimit me njerëz, nga ana e Shtetit, do të rregullohet me një akt juridik përkatës për kompensimin e të gjitha viktimave të krimeve .

2. Në pajtim me Kodin e Procedurës Penale, kur kompensimi nuk është krejtësisht i mundur nga burimet tjera, shteti kontribuon për të kompensuar viktimat e trafikimit apo anëtarin e familjes së fëmijës viktimë e trafikimit me njerëzore, apo vartësin e viktimës e cila ka vdekur si rezultat i krimit të tillë.

3. Qeveria e Kosovës, do të siguroj që në kuadër të aktit juridik përkatës për kompensimin e viktimave të krimeve të parashih edhe kompensimin e viktimave të trafikimit me njerëz.

4. Kompensimi jepet si:

4.1. kompensim shtesë kur i pandehuri vetëm pjesërisht demëshpërblen viktimën;

4.2. kompensim i plotë në rastet e pamundësisë së pagesës në tërësi nga i pandehuri; apo

4.3. kompensim i plotë kur i pandehuri nuk është identifikuar, nuk është ndjekur penalisht apo nuk është dënuar. Në këtë rast aktit juridik përkatës për kompensimin e viktimave të trafikimit mbetet e vetmja mënyrë për zhdëmtim të viktimës.

5. Statusi i migrimit ose kthimi i viktimës në vendin e tij ose saj të origjinës, nuk do të parandalojë institucionin e caktuar të urdhërojë pagesën e kompensimit sipas këtij ligji.

6. Kompensimi mbulon kompensimin për dëmin material, fizik dhe emocional.

7. Me propozimin e Autoritetit Kombëtar, Qeveria nxjerr vendim për themelimin e komisionit për pranimin, shqyrtimin dhe vendosjen e kërkesave për kompensim të viktimave të trafikuar me njerëz.

8. Qeveria siguron që edhe autoritetet kryesore përgjegjëse sipas këtij ligji të jenë të përfaqësuara në komisionin për pranimin, shqyrtimin dhe vendosjen e kërkesave për kompensim.

9. Qeveria e Kosovës nxjerr akt nënligjor për funksionimin e komisionit duke përcaktuar edhe kompetencat e tij, si dhe kriteret dhe procedurat për dhënien e kompensimit viktimave të trafikimit me njerëz, përfshirë por pa u kufizuar në:

9.1. rrethanat në të cilat mund të zbatohet pagesa e kompensimit;

9.2. bazën sipas së cilës llogaritet kompensimi dhe shuma e kompensimit e cila duhet të paguhet duke marrë parasysh çfarëdo kompensimi apo shume të pranuar nga personat tjerë.

9.3. procedurën e aplikimit për pagesën e kompensimit; dhe

9.4. procedurën për shqyrtimin e aplikacioneve dhe ankesave kundër vendimeve lidhur me kërkesat për kompensim.

10. Komisioni siguron që viktimat e trafikimit të kenë mundësi të aplikojnë për pagesën e kompensimit nga ky nen edhe në rastet kur kryerësi nuk është i njohur, i ndaluar apo i dënuar.

Neni 43
Kompensimi i viktimave fëmijë

1. Viktimat fëmijë kanë të drejtë në kompensim.
2. Kërkesa për kompensimin fëmijës bëhet siç përcaktohet me legjislacionin përkatës në fuqi.
3. Qasja në kompensim të fëmijës viktimë e trafikimit rregullohet në pajtim me legjislacionin në fuqi.

Neni 44
Kërkesa për kompensim nga shteti

1. Kërkesa për kompensim bëhet brenda afateve të përcaktuara me Kodin e Procedurës Penale.
2. Kompensimi refuzohet për shkak të konstatimit të përfshirjes së viktimës apo të parashtruesit të kërkesës në krim të organizuar apo për shkak të anëtarësisë në organizatën e cila është e përfshirë në krime të dhunës.
3. Me qëllim të shmangies së kompensimit të dyfishtë, komisioni mund të zvogëlojë kompensimin e dhënë apo të kërkojë kthimin e kompensimit të çfarëdo shume të pranuar nga personi si kompensim për lëndimin apo vdekjen, nëse ai është kompensuar nga kryerësi, kompania e sigurimit apo nëse kompensimi është bërë nga ndonjë burim tjetër.

KREU VII
BASHKËPUNIMI

Neni 45
Bashkëpunimi në mes të autoriteteve

1. Autoritetet për zbatim të ligjit, migrimit, punës dhe autoritetet tjera relevante, sipas nevojës, bashkëpunojnë me njëra tjetrën për parandalimin dhe ndjekjen e krimeve të trafikimit dhe mbrojtjen e viktimave të trafikimit, pa paragjykar të drejtën e viktimave në privatësi, duke shkëmbyer dhe ndarë informacione dhe duke marrë pjesë në programe trajnimi, me qëllim që, ndër të tjera:

1.1. të identifikojnë viktimat dhe trafikantët duke përfshirë dokumentet e identifikimit të shfrytëzuara gjatë kalimit të kufirit për qëllim të trafikimit me njerëz;

1.2. të identifikojnë mënyrat dhe metodat e përdorura nga grupet kriminale për qëllim të trafikimit me njerëz;

1.3. të identifikojnë praktikat më të mira për të gjitha aspektet e parandalimit dhe luftimit të trafikimit me njerëz;

1.4. t'u ofrojnë ndihmë dhe mbrojtje viktimave dhe dëshmitarëve.

2. Për të zhvilluar dhe zbatuar politikat, programet dhe masat për parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe ofrimin e ndihmës dhe mbrojtjes për viktimat e trafikimit, autoritetet bashkëpunojnë, sipas nevojës, me organizata joqeveritare, institucione tjera të shoqërisë civile dhe organizata ndërkombëtare.

3. Nëse Policia e Kosovës ose Prokuroria e Shtetit kanë informata në dispozicion ose bazë të arsyeshme për të besuar se jeta, liria dhe integriteti fizik i një personi, viktimë e supozuar e trafikimit, është në rrezik në territorin e ndonjë shteti tjetër, autoritetet, në raste të tilla, i shkëmbejnë informatat pa vonesë tek shteti në fjalë me qëllim që të ndërmerren masat e duhura për mbrojtje.

4. Autoritetet obligohen të forcojnë bashkëpunimin e tyre në kërkim të personave të zhdukur, në veçanti fëmijëve të zhdukur, nëse informacionet në dispozicion i bëjnë ato të mendojnë se ai/ajo është viktimë e trafikimit me njerëz.

5. Me qëllim që të luftohet në mënyrë efektive trafikimi me njerëz dhe të rritet bashkëpunimi ndërshtetëror, institucioni përgjegjës sipas ligjeve të Kosovës, do të nënshkruajë marrëveshje dhe traktate dypalëshe ose shumëpalëshe me shtetet e tjera.

6. Me qëllim të rritjes së efikasitetit të aktiviteteve për parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz, dhe mbrojtjen e tyre, autoritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji angazhohen ndarazi ose në koordinim me njëra tjetrën, për aktivitete të tilla.

7. Gjatë kryerjes së aktiviteteve për parandalimin e trafikimit me njerëz, autoritetet bashkëpunojnë ndërmjet vete me qëllim të shkëmbimit të ekspertëve, kryerjes së aktiviteteve të përbashkëta për identifikimin e hershëm, dhe intervistimin e viktimave të trafikuar, realizimit të nismave socio-ekonomike, identifikimit, kapjes dhe dënimit të personave të cilët merren me trafikimin e njerëzve, dhe përmes aktiviteteve tjera në këtë fushë.

KREU VIII DISPOZITAT KALIMTARE

Neni 46

Të gjitha provat e marra në rastet e trafikimit me njerëz para miratimit të këtij ligji, do të konsiderohen të pranueshme sipas procedurave të aplikueshme në kohën e marrjes së provës.

Neni 47 Shfuqizimi

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Rregullorja e UNMIK-ut Nr. 2001/4 mbi Ndalimin e Trafikimit me Njerëz në Kosovë dhe Urdhëresa Administrative Nr. 2005/3 për zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut nr. 2001/4.

Neni 48 Zbatimi

1. Përgjegjës për zbatimin e këtij ligji janë të gjitha autoritetet kompetente të përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji, si dhe institucionet e tjera vendore edhe ndërkombëtare të cilat janë të interesuara të ndihmojnë luftën kundër trafikimit me njerëz.

2. Obligohen institucionet shtetërore, çdo ofrues i shërbimeve në kuadër të këtyre institucioneve, OJQ-të dhe organizatat ndërkombëtare, t'i zbatojnë Strategjinë Nacionale dhe Planin e Veprimit kundër Trafikimit me Qenje Njerëzore, Procedurat Standarde të Veprimit, Strategjinë afatgjate për Ri-integrim të viktimave të trafikimit, Standardet minimale për kujdesin ndaj viktimave të trafikimit dhe aktet tjera përkatëse të nxjerra nga autoritetet kompetente, të cilat e trajtojnë parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe mbrojtjen e viktimave të trafikuar.

3. Të drejtat e viktimave të trafikimit ose të viktimave të supozuara të trafikimit që kërkojnë, ose është e arsyeshme të besohet se mund të kërkojnë azil ose çfarëdo formë të mbrojtjes plotësuese të

përcaktuara me Ligjin për Azil në Kosovë, gjithmonë duhet të garantohen në përputhje me dispozitat e atij ligji.

4. Qeveria mund të nxjerr vendime apo akte nënligjore të tjera për zbatimin e këtij ligji.

Neni 49

Nxjerrja e akteve nënligjore

Aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji nxirren në afat prej gjashtë (6) muajve nga hyrja në fuqi të këtij ligji.

Neni 50

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 04/L-218

31 korrik 2013

Shpallur me dekretin Nr. DL-043-2013, datë 19.08.2013 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Atifete Jahjaga